

[Zahle.]

vidt jeg har set efter, af 110 000 Kr. 400 Kr.; deraf skal betales $\frac{1}{4}$ i ekstra Afgift, det er 100 Kr.; deraf faas for de $\frac{3}{5}$ Aktier, det er 60 Kr., tilbage bliver et udækket Afgiftsbeløb paa 40 Kr. Det er da ikke saa slemt. Men naturligvis er der et Spring derved, at den, som har over 100 000 Kr., betaler ekstra Afgift af hele sin Formue, medens den, der har blot lidt under, gaar helt fri. Men dette, tror jeg, er nødvendigt, naar man overhovedet vil anvende det System, som her er bragt i Forslag, og som ellers er godt, med en lille ekstra Afgift til en Skat, som i Forvejen svares.

Det Underændringsforslag, som her er stillet, vilde, hvis det blev vedtaget, fri Staten ud af Risikoen for Bankens fremtidige Drift ved at lægge 50 Mill. Kr. Aktiekapital ud paa mange Tusinde private Hænder. Der er paa dette Punkt stillet os nogen Imødekommenhed i Udsigt, en Imødekommenhed, for hvilken jeg takker den højtærede Handelsminister, idet man i Betænkningen udtaler — og det er den højtærede Minister, der har foranlediget dette —, at man vil tage under Overvejelse til Efteraaret, naar Dækningsspørgsmaalet skal behandles, om ikke det vilde være rigtigt at følge Underændringsforslaget paa dette Punkt. Men det er jo usikkert, om dette sker, og jeg saa derfor naturligvis hellere, at dette blev vedtaget allerede nu.

Disse 50 Mill. Kr. træder i Stedet for de 50 Mill. Kr., som — efter de 13 ærede Udvalgsmedlemmers Forslag — Staten indskylder, og som Staten skal sælge. Men hvilken Udsigt Staten har til at faa dem solgt, er jo ikke godt at vide. Hvis man beholder den samme Kurs paa Obligationer, som man har nu, i de nærmeste Aar, vil det være vanskeligt at sælge Aktier, der ikke maa give mere end højst 5 pCt., og det maa disse Aktier ikke i de første Aar. Der er endda ikke garanteret 5 pCt.; der bliver kun 5 pCt. til Ejerne af disse Aktier i de første Aar, hvis Banken tjener over 10 pCt., thi der gives kun 5 pCt., hvis det halve af Bankens Udbytte strækker til til at give 5 pCt.

Nu kan man jo faa mere end 5 pCt. af Obligationer, og det er da lidet rimeligt, at disse Aktier vil kunne sælges straks. Først naar det i nogen Tid har vist sig, at Banken gaar godt, vilde kunne sælges; men saa er det jo et Spørgsmaal, om man vil gøre det, om vi ikke til den Tid kan have en Regering, der siger: Det er bedre, vi beholder dem, for de giver jo god Rente — og ikke tænker paa, at den Bølge, som rejser sig og giver høj

Rente i nogle Aar, vil ogsaa en Gang lægge sig igen. Det vil man vist gøre, efter som man er Tilhænger af, at Banken skal være under Statens Herredømme eller ikke, og i den Henseende ved man jo ikke, hvordan fremtidige Regeringer vil stille sig.

Med Hensyn til Dækningen af de 185 Mill. Kr., som skal laanes, ja, saa maa den jo tilvejebringes, og det er et Spørgsmaal, der maa have alles mest levende Interesse. Jeg ved ogsaa, at det ærede Socialdemokrati paa dette Punkt nærer den mest levende Interesse for, at Smaaakaarsfolk ikke skal komme til at deltage i Betalingen af disse 185 Mill. Kr. Det har de jo paa talrige Møder forsikret højt og varmt. Vi fra det radikale Venstres Side har, hvor vi er blevet spurgt, tilraadet, at dette Laan blev optaget; for hvilken Ordning der end bliver truffet med Hensyn til Banken, ja, selv om ingen Ordning bliver truffet, er det givet, at Landmandsbankens Gæld, som Staten er Kautionist for, maa betales, og dertil skal jo anvendes mellem 136 og 172 Mill. Kr., og saa var det ikke saa forkert at laane et Beløb som det, her er Tale om, paa 185 Mill. Kr. De resterende Penge vilde saamænd godt kunne anvendes til ekstraordinær Indfrielse af løbende Statsgæld, og det vilde kunne være til nogen Nytte for vort Erhvervsliv, at disse Penge kom her ind i Landet.

Mange af disse Penge vilde ganske vist gaa ud af Landet igen; Landmandsbankens Gæld til Ulandet er vist en ca. 70 Mill. Kr., og dernæst har den jo en Gæld paa 30—40 Mill. Kr. til Nationalbanken, og naar disse Penge er udbetalt, vilde maaske ogsaa mere end de 70 Mill. Kr. gaa til Ulandet, saa Pengene kom langt fra alle sammen vort Erhvervsliv til gode. Men godt 100 Mill. Kr. vilde dog blive her, og det vilde være nyttigt.

Nu kommer der i alle Tilfælde et Laan, og jeg har da glædet mig over at have haft Lejlighed til at udtale overfor den højtærede Finansminister, at der var Grund til at lægge Vægt paa, at dette Laan blev stiftet til den lavest mulige Rentefod. Det er ikke, fordi man faar Pengene billigere, naar man laaner dem til en lavere Rentefod end til en højere, for Fordelen vil jo udlignes i Kursen. Men det er af psykisk Betydning, af stemningskabende Betydning her inde i Landet, at Laan i Ulandet stiftes til en forholdsvis lav Rente. Det vil ganske uvilkaarligt paavirke Kapitalens Krav her i Landet, saaledes, at Rentefoden her vil kunne falde lidt.

Men dette Laan paa 185 Mill. Kr. skal jo forrentes og tilbagebetales, og hertil vil i alt Fald medgaa ca. 12 Mill. Kr. aarligt.